

İlkokul 1. Sınıf Öğrencilerinin El Tercihleri Oturuş ve Defter Pozisyonu ile Kalem Tutuşlarının Belirlenmesi

Description of Primary Education 1st Grade Students' Hand Preference Sitting and Paper Position Pencil Grasp

Dursun AKSU*

Asena AYVAZ CAN**

Öz. Bu çalışmanın amacı, ilkokul birinci sınıf öğrencilerinin ilk okuma ve yazma öğrenimi sürecinde el tercihlerini, oturuş ve defter pozisyonlarını, kalem tutuş biçimlerini belirlemektir. Araştırma tarama modelinde desenlenmiştir. Çalışma grubunu Sakarya İli Hendek İlçesinde ilkokul 1. sınıfta öğrenim gören 99 öğrenci oluşturmuştur. Veri toplama sürecinin ilk aşamasında öğrencilerden dikte edilen bir metni yazmaları istenmiştir. Bu esnada öğrencilerin fotoğrafları çekilmiştir. Araştırmacılar fotoğrafları analiz ederek "Yazma Süreci Değerlendirme Formu"na işlemişlerdir. Araştırmadan elde edilen verilerin analizinde yüzde, frekans kullanılmıştır. Araştırmanın sonunda öğrencilerin büyük çoğunluğunun sağ elini tercih ettikleri, yarısına yakınının yazarken doğru oturduğu, çok azının doğru kâğıt pozisyonunda yazdığı, yarısından fazlasının kalemi doğru tuttuğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: İlk okuma ve yazma, kalem tutuş, el tercihi, oturuş pozisyonu, kâğıt pozisyonu.

Abstract. The purpose of this study is to determine primary education 1st grade students' hand preference, sitting and paper position, pencil grasp during the literacy learning process. The study was conducted in accordance with the survey method. The participants of this study were 99 students attending 1th grade in the province of Hendek at Sakarya. The data collection process was carried out in two stages. In the first stage the photographs of the students were taken when they were writing a text dictated on them. These photographs were thoroughly analysed by the researcher. As data collection instrument "Writing Process Evaluation Form" was used. Analysis of the data obtained from the study frequency, percentage were used. The results of the study showed that the majority of the students write with their right hands, almost half of the students were sitting in correct position, minority of the students write in the correct paper position, more than half of the students had correct pencil grasp.

Keywords: Literacy teaching, pencil grasp, hand preference, sitting position, and paper position.

Toplumsal Mesaj.

Bu çalışma ile ilkokul birinci sınıf öğrencilerinin ilk okuma ve yazma öğrenimi sürecinde el tercihlerini, oturuş ve kâğıt pozisyonlarını, kalem tutuş biçimlerini belirlemek amaçlanmıştır. Araştırmanın sonunda öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun sağ elini tercih ettikleri, yarısına yakınının yazarken doğru oturduğu, çok azının doğru kâğıt pozisyonunda yazdığı, yarısından fazlasının kalemi doğru tuttuğu belirlenmiştir.

Public Interest Statement.

With this study, it was aimed to determine primary education 1st grade students' hand preference, sitting and paper position, pencil grasp during the literacy learning process. The results of the study showed that the majority of the students write with their right hands, almost half of the students were sitting in correct position, minority of the students write in the correct paper position, more than half of the students had correct pencil grasps.

* Arş. Gör. Dr., Sakarya Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü, Sınıf Eğitimi Anabilim Dalı, aksu@sakarya.edu.tr

** Arş. Gör., Sakarya Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü, Sınıf Eğitimi Anabilim Dalı, aayvaz@sakarya.edu.tr

1. GİRİŞ

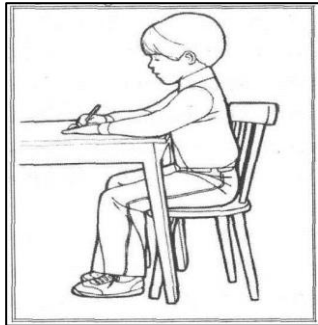
Yazma, zihnimizdeki duygu, düşünce, istek ve olayların belli kurallara uygun olarak çeşitli sembollerle anlatılmasıdır. Bir başka ifadeyle zihinde yapılandırılmış bilgilerin yazıya dökülmesi işlemidir (Güneş, 2013). Yazma oldukça karmaşık bir beceridir. Hatırlamayı, planlamayı, metin üretimini ve düzenlemeyi gerektirir (Bruning ve Horn, 2000). Yazma becerisinin öğrenilmesi dinleme, konuşma ve okumadan sonra gerçekleşir. Hem zihinsel hem de psiko-motor beceri gerektirmesi yazmanın öğrenilmesini zorlaştırmaktadır.

Graham ve Weintraub'a (1996) göre yazma sürecinde yaşanan güçlükler metin oluşturmayla ilgili üst düzey düşünme süreçlerini olumsuz yönde etkilemektedir. Çocuk yavaş yazıyorsa düşüncesini kâğıt üzerine aktarmadan kaybedebilir. Ayrıca, bireyin dikkatinin yazının planlanmasından daha çok mekanik becerileri gerçekleştirme üzerine odaklanmasına bu da metnin tutarlılığının ve kalitesinin olumsuz etkilenmesine neden olabilir. Bireyin yazma isteği sürecin stresinden kaybolabilir (Akyol, 2011).

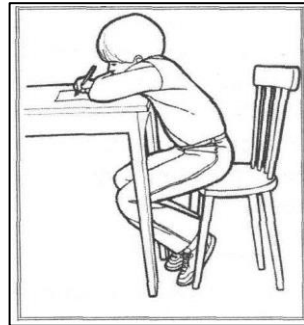
Yazmanın gelişimi bireyin bilişsel kapasitesi ve süreçlerine (algı, dikkat, bellek, öğrenme, yürütme işlevi gibi), dil kapasitelerine, psiko-motor sistemlerine, motivasyon eğilimlerine (etkinlik, değerler, atıflar) ve sosyal uygulamalara (ifade, cevap arama, işaretleme ve etiketleme) bağlıdır (Graham, Harris ve Santangelo, 2015). Yazmadaki mekanik zorluklar öğretim süresinin verimsizliğine, öğrencilerin derslerde yeterli şekilde not tutamamasına neden olabilmektedir (Graham ve Miller, 1980, Akt. Akyol, 2011). Yazma sürecinin sağlıklı olarak gerçekleşebilmesi bu sürece etki eden becerilerin sağlıklı olarak kazanılması gerekir. Akyol'a (2011) göre, kalem tutma, el tercihi, kâğıt pozisyonu, oturuş şekli, kas gelişimi yazma çalışmalarını etkilemektedir.

Taylor (2006), yazma sürecine, kalem tutma biçimleri, kâğıt ve kalem kalitesi, sınıftaki sıraların ve oturma alanlarının öğrenciye uygun olması, masa yüzeyinin yapısı, oturma ve kâğıt pozisyonu, yazı kâğıdının ya da defterinin çizgi yapısı vb. etki eden faktörler olduğunu belirtmiştir.

Yazmada öncelikle öğrencinin el tercihinin belirlenmesi gerekmektedir. Çünkü oturuş, kalem tutuş ve kâğıt/defter pozisyonu el tercihinin göre farklılaşmaktadır. Yazarken sağ, sol ve çift ellini kullanabilen öğrenciler olabilir. Bunu belirlemenin bir yolu öğretmenin gözlemleridir. Öğrencilerin çoğu sağ elle yazdığı için sağ el tercih edilen bir durumdur. Nüfusun yaklaşık %10'u sol elle yazmaktadır (Harrison, 1981). Sol elle yazmaya alışmış öğrenciler el tercihinin değiştirmeye zorlanmamalıdır (Akyol, 2011). İki eli öğrencilerin en fazla kullandığı el belirlenip birini tercih etmesi istenebilir. Sol elini kullanan öğrencilere öğretmen özel ilgi göstermeli, gerektiğinde yardım etmelidir (Akyol, 2000). Öğrenciler tercih ettikleri yazma eline göre sırada nasıl oturacağı, kalemi neresinden, nasıl tutacağı ve kâğıdı/defteri sıraya nasıl konumlandıracağı vb. konularda bilgilendirilmelidir.

Resim 1. Doğru oturuş

Resim 2. Yanlış oturuş

(Kaynak: Hofmeister, 1981)

Sırada oturma şekli de yazma sürecini doğrudan etkilemektedir. Kâğıdı/defteri tutuş şekli, tercih edilen el ve sırada oturuş birbirlerinden etkilenmektedir. Doğru oturuş için ayaklar yerde, sırt geriye

yaslanmalı ve bel hafif eğik olmalıdır (Hofmeister, 1981; Taylor, 2006). Sıraların öğrencilerin fiziksel ölçülerine uygun olması doğru oturuş için gereklidir. Aksi takdirde çocuk istese de sırayı ve oturağı doğru kullanamayabilir.

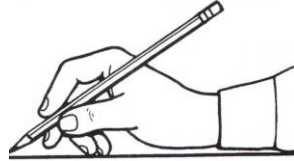
Resim 3. Kâğıt pozisyonu (sağ el)

Resim 4. Kâğıt pozisyonu (sol el)

(Kaynak: Hofmeister, 1981)

Kâğıt/defter pozisyonu da yazmayı etkileyen bir diğer faktördür. El tercihi kâğıt pozisyonunu farklılaştırmaktadır. Sağ eli bir öğrenci kâğıdını sola 40-45 derece eğimli bir şekilde tutmalıdır. Yine bedeni de sola eğimli olmalıdır. Sol eli ile de kâğıdın hareket etmesini önlemek için kâğıdının üst köşesinden destek vermelidir. Sağ eli bir öğrenci de kâğıdını sağa 40-45 derece eğimli tutmalıdır. Beden duruşu da sağa eğimli olmalıdır. Sağ elini de kâğıdının kaymasını önlemek için sağ üst köşesine koymalıdır (Hofmeister, 1981).

Resim 5. Kalem tutuş (sağ el)

Resim 6. Kalem tutuş (sol el)

(Kaynak: Hofmeister, 1981)

Kalem tutuş şekli yazmaya etki eden önemli faktörlerden bir diğeridir. Çok çeşitli kalem tutuş şekilleri vardır. Ancak yazım kolaylığı bakımından genel kabul gören tripod tutuş diye de isimlendirilen üç parmaklı tutuştur (Akyol, 2011; Calp, 2003). Buna göre öğrenci kalemi işaret ve başparmağıyla tutup orta parmakla da desteklemelidir. Sağ elle kalem tutan bir öğrenci kalemi ucundan yaklaşık 2 cm yukarıdan tutmalıdır. Sol el ile kalem tutan öğrenci ise yazdıklarını görebilmesi için kalemi ucundan yaklaşık 2.5-3.5 cm yukarıdan tutmalıdır (Hofmeister, 1981). Schweltnus, Carnahan, Kushki, Polatajko, Missiuna ve Chau (2012) de doğru kalem tutma şekli olarak dinamik üçlü kavrama şeklini (kalemın baş ve işaret parmağıyla kavranması, kalemın orta parmağın birinci bükümünüyle desteklenmesi) önermektedirler. Uyanık, Bumin, Düger ve Kayhan'a (2001) göre, yazı yazmada kalemın doğru kavranması, yazma için gerekli ince hareketleri sağlaması nedeniyle önemlidir. Duran ve Akyol'a (2010) göre, yetersiz kalem eğitimi ve yanlış kalem tutma yazı öğretim sürecini olumsuz etkilemektedir. Schneck (1991) yazma güçlüğü yaşayan öğrencilerin aynı zamanda kalem tutuş sorunları da yaşadıklarını belirtmiştir. Bu durum kalem tutuşun el yazısı üzerinde önemli bir etkisi olduğunu göstermektedir.

Yazma sürecine etki eden faktörlerin mevcut durumunu görmek, yazma öğretiminde karşılaşılan güçlüklerin tespiti ve giderilmesi adına önem arz etmektedir. Bu çalışmanın amacı, ilkökul birinci sınıf öğrencilerinin ilk okuma ve yazma öğrenimi sürecinde el tercihlerini, oturuş ve defter pozisyonlarını, kalem tutuş biçimlerini belirlemektir. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

İlkokul birinci sınıf öğrencileri yazı yazarken,

1. Hangi elini tercih etmektedir?
2. Oturma pozisyonları nasıldır?
3. Defter/kâğıt pozisyonları nasıldır?
4. Kalem nasıl tutmaktadır?

2. YÖNTEM

Bu araştırma, durum saptamaya yönelik betimsel bir çalışma olup geçmişte ya da halen var olan bir durumu olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan tarama modeli çerçevesinde yürütülmüştür.

2.1 Çalışma Grubu

Araştırma Sakarya İli Hendek ilçesinde gerçekleştirilmiştir. Araştırmaya üç devlet okulunun ilkokul 1. sınıflarında öğrenim gören toplam 99 öğrenci katılmıştır. Araştırmaya katılan öğrencilerin 52'si kadın, 47'si erkektir.

2.2 Veri Toplama Aracı

Araştırmada veri toplama aracı olarak "*Yazma Süreci Değerlendirme Formu*" kullanılmıştır. Formun hazırlanma sürecinin ilk aşamasında literatür taraması yapılarak yazma süreciyle ilgili değerlendirilmesi gereken faktörler belirlenmiştir. El tercihi, oturuş/beden duruşu, defter/kâğıt pozisyonu, kalem tutuş olarak belirlenen faktörlerin alt kategori sınıflamasında oturma, kâğıt pozisyonu ile el tercihi Croutch (1976) ve Hofmeister (1992), kalem tutuş şeklinde ise Mathey ve Wolf'un (2000) sınıflamasından yararlanılmıştır. Geliştirilen "*Yazma Süreci Değerlendirme Formu*" alan uzmanlarının görüşüne sunulmuş ve gerekli düzenlemeler yapılmıştır.

Nihai "*Yazma Süreci Değerlendirme Formu*" el tercihi, oturuş/beden duruşu, defter/kâğıt pozisyonu ve kalem tutuş olmak üzere dört boyuttan oluşmaktadır. Bu boyutların alt boyutları aşağıdaki gibidir:

El Tercihi: Sağ ve sol el tercihi olmak üzere 2 alt kategori yer almaktadır.

Oturuş pozisyonu: Bel dik hafif öne eğik, öne doğru fazla eğimli, dik veya arkaya eğimli, ayakta ve diğer olmak üzere 5 alt kategori yer almaktadır.

Defter/Kâğıt Pozisyonu: 90 derece, 46-89 derece, 40-45 derece, 40 dereceden küçük ve diğer (ters açı) olmak üzere 5 alt kategori yer almaktadır.

Kalem Tutuş: Tripod tutuş (Kalemin orta parmağın birinci bükümünü ile tırnak arasındaki yumuşak noktaya yerleşiyor. Başparmak ve işaret parmakları kalemi tutuyor), kalem ucuna yakın tripod tutuş (Birinci tutuşun aynısı yalnız parmaklar kalemin uç noktasına daha yakın), kalemi yazma yüzeyine dik tripod tutuş (Birinci tutuşun aynısı fakat kalem yazma yüzeyine dik olarak tutulmaktadır), işaret parmağı ile başparmağını kapatma tutuşu (Başparmak ve işaret parmakları kalemi tutuyor. Ancak işaret parmağı başparmağın üzerine yerleşiyor), kalemi işaret ve orta parmakla destekleme tutuşu (Kalem baş, orta veya işaret parmaklarının ucuyla tutuluyor. Başparmağın ucu kalemin bir tarafında, öbür iki parmağın ucu kalemin diğer tarafında), kalemi yüzük parmakla destekleme tutuşu (Başparmak bir taraftan işaret ve orta parmak diğer taraftan kalemi tutarak üçü birlikte yüzük parmağına kalemi bastırıyor), başparmak ile işaret parmağı kapatma tutuşu (İşaret parmağı, orta parmakla kalemi tutarken başparmak işaret parmağının üzerine yerleşiyor) ve diğer olmak üzere 8 alt kategori yer almaktadır.

2.3 Veri Toplama Süreci

Veri toplama sürecinde araştırmacılar ikili gruplar halinde çalışmışlardır. Araştırmacılarından birisi öğrencilere dikte şeklinde metin yazdırırken diğer araştırmacı öğrencilerin fotoğraflarını çekmiştir. Fotoğraflar çekilirken öğrencilerin kalem tutma biçimlerini, bedensel duruşlarını ve defter pozisyonlarındaki detayları ortaya çıkarabilecek nitelikte olmasına dikkat edilmiştir. Her öğrencinin kalem tutuş, el tercihi, kâğıt pozisyonunu ve oturuş/beden duruşunu gösteren iki adet fotoğrafı çekilmiştir.

2.4 Verilerin analizi

Veri analizinin ilk aşamasında her öğrenciye bir numara verilmiştir. Her öğrenciye ait iki fotoğraf harf yardımıyla aynı numarayla kodlanmıştır. Örneğin 1 numaralı öğrencinin kalem tutuş, el tercihi, kâğıt pozisyonunu gösteren fotoğrafı 1a, oturuş/beden duruşunu gösteren fotoğrafı 1b olarak kodlanmıştır. Kodlama işlemi bittikten sonra veriler tablolaştırılarak yüzde (%) ve frekans (f) olarak belirtilmiştir.

Geçerlik ve Güvenirlik: Araştırmanın iç geçerliğini artırmak için form hazırlanırken ilgili literatür incelenmiş ve iki uzmandan görüş alınmıştır. Araştırmanın dış geçerliğini artırmak amacıyla araştırma süreci ve bu süreçte yapılanlar ayrıntılı bir şekilde anlatılmıştır. Ayrıca fotoğraflardan elde edilen veriler nitel araştırma konusunda deneyimli iki uzman form üzerine ayrı ayrı kodlamalar yapmış ve kodlamalar karşılaştırılarak uyum oranı hesaplanmıştır. Güvenirlik için iki araştırmacı tarafından yapılan kodlamalar üzerinde Güvenirlik= Görüş Birliği/ Görüş Birliği + Görüş Ayrılığı X 100 formülü uygulanmıştır (Miles ve Huberman, 1994). İki kodlayıcı arasında uyum yüzdesi %95 olarak hesaplanmıştır. Uyum yüzdesinin %90 veya daha üstü olması yeterli görüldüğünden veri analizi açısından araştırma güvenilir sayılmıştır.

3. BULGULAR

Bu bölümde öğrencilerin el tercihleri, oturuş ve defter pozisyonu, kalem tutma şekillerine ilişkin elde edilen bulgular sunulmaktadır.

Araştırmanın 1. alt problemi olan "İlkokul birinci sınıf öğrencileri yazı yazarken hangi elini tercih etmektedir?" sorusuna yönelik bulgular tablolaştırılarak sunulmuştur. Öğrencilerin yazı yazarken el tercihine ilişkin bulgular Tablo 1'de görülmektedir.

Tablo 1. Öğrencilerin Yazı Yazarken Tercih Ettikleri Ele Göre Dağılımı

Cinsiyet	Sağ El Tercihi		Sol El Tercihi	
	f	%	f	%
Kız	45	45.45	7	7.07
Erkek	38	38.38	9	9.09
Toplam	83	83.83	16	16.16

Tablo 1 incelendiğinde, araştırmaya katılan 83 öğrenci yazı yazarken sağ elini kullanmakta, 16 öğrenci ise sol elini kullanmaktadır. Bu durum öğrencilerin yaklaşık %84'ü olmak üzere büyük çoğunluğunun yazarken sağ elini kullandığını, yaklaşık %16'sının ise sol elini kullandığını göstermektedir. Cinsiyet açısından değerlendirildiğinde araştırmaya katılan 52 kız öğrencinin 45'i (%45.45), 47 erkek öğrencinin ise 38'i (%38.38) sağ elini tercih etmiştir. Sağ veya sol elini tercih eden öğrencilere örnek olarak aşağıdaki fotoğraflar sunulmuştur.

Fotoğraf 1. Sağ elini kullanan bir kız öğrenci

Fotoğraf 2. Sağ elini kullanan bir erkek öğrenci

Fotoğraf 3. Sol elini kullanan bir kız öğrenci

Fotoğraf 4. Sol elini kullanan bir erkek öğrenci

Fotoğraf 1 ve 3'te sağ eliyle yazı yazan öğrenciler, Fotoğraf 2 ve 4'te sol eliyle yazı yazan öğrenciler görülmektedir.

Araştırmanın 2. alt problemi olan “İlkokul birinci sınıf öğrencileri yazı yazarken oturma pozisyonları nasıldır?” sorusuna yönelik bulgular tablolaştırılarak sunulmuştur. Öğrencilerin yazı yazarken oturuş pozisyonlarına ilişkin bulgular Tablo 2’de görülmektedir.

Tablo 2. Öğrencilerin Yazı Yazarken Oturuş Pozisyonlarına Göre Dağılımı

Oturma Pozisyonu	f	%
Bel dik sırt hafif öne eğik(doğru)	40	40.40
Öne doğru fazla eğimli	21	21.21
Dik veya arkaya eğimli	13	13.13
Ayakta	23	23.23
Diğer	2	2.02

Tablo 2 incelendiğinde, araştırmaya katılan 40 öğrencinin (% 40.40) yazma sürecinde bel dik sırt hafif öne eğik duruşu tercih ettiği; 21 öğrencinin (%21.21) öne doğru fazla eğimli duruşu sergilediği; 13 öğrencinin (%13.13) dik veya arkaya eğimli; 23 öğrencinin (%23.23) ayakta, 2 öğrencinin (%2.2) ise diğer gövde duruşlarını tercih ettikleri görülmektedir. Bu veriler çalışmaya katılan öğrencilerin yarısına yakınının yazarken doğru oturma pozisyonu sergilemediğini göstermektedir. Öğrencilerin yazı yazarken oturuş pozisyonlarına ilişkin örnek fotoğraflar aşağıda sunulmuştur.

Fotoğraf 5. Bel dik sırt hafif öne eğik

Fotoğraf 6. Öne doğru fazla eğimli

Fotoğraf 7. Dik veya arkaya eğimli

Fotoğraf 8. Ayakta

Fotoğraf 9. Diğer

Fotoğraf 5’te yazı yazarken belini dik tutan ve hafifçe öne eğilen bir öğrenci, Fotoğraf 6’da öne doğru oldukça fazla eğilen bir öğrenci, Fotoğraf 7’de dimdik oturan bir öğrenci, Fotoğraf 8’de ayakta olan bir öğrenci, Fotoğraf 9’da ise bacaklarını kırarak diz kapakları ile sıranın üstünde duran bir öğrenci görülmektedir. Araştırmanın 3. alt problemi olan “İlkokul birinci sınıf öğrencileri yazı yazarken defter/kâğıt pozisyonları nasıldır?” sorusuna yönelik bulgular tablolaştırılarak sunulmuştur. Öğrencilerin yazı yazarken defter/kâğıt pozisyonlarına ilişkin bulgular Tablo 3’te görülmektedir.

Tablo 3. Öğrencilerin Yazı Yazarken Kâğıt Pozisyonlarına Göre Dağılımı

Oturma Pozisyonu	f	%
90 derece	26	26.26
46-89 derece	56	56.56
40-45 derece (doğru)	9	9.09
40 dereceden küçük	3	3.03
Diğer (ters açı)	5	5.05

Tablo 3 incelendiğinde, araştırmaya katılan 26 öğrencinin (%26.26) kağıdını 90 derece, 56 öğrencinin (%56.56) kağıdını 46-89 derece, 9 öğrencinin (%9.09) kağıdını 40-45 derece, 3 öğrencinin (%3.03) kağıdını 40 dereceden küçük ve 5 öğrencinin (%5.05) kağıdını ters açıyla tuttuğu belirlenmiştir. Bu durum öğrencilerin tamamına yakınının (%90.01) yazarken kâğıdı yanlış tuttuğunu göstermektedir. Öğrencilerin yazı yazarken kâğıt pozisyonlarına ilişkin örnek fotoğraflar aşağıda sunulmuştur.

Fotoğraf 10. 90 derece

Fotoğraf 11. 46-89 derece

Fotoğraf 12. 40-45 derece (doğru)

Fotoğraf 13. 40 dereceden küçük

Fotoğraf 14. Diğer (ters açı)

Fotoğraf 10'da yazı yazarken kâğıdı 90 derece tutan bir öğrenci, Fotoğraf 11'de kâğıdı 46-89 dereceleri arasında tutan bir öğrenci, Fotoğraf 12'de kâğıdı 40-45 dereceleri arasında tutan bir öğrenci, Fotoğraf 13'te kâğıdı 40 dereceden küçük bir açıyla tutan bir öğrenci, Fotoğraf 14'te ise kâğıdı ters açıyla tutan bir öğrenci görülmektedir. Araştırmanın 4. alt problemi olan "İlkokul birinci sınıf öğrencileri yazı yazarken kalem nasıl tutmaktadırlar?" sorusuna yönelik bulgular tablolaştırılarak sunulmuştur. Öğrencilerin yazı yazarken defter/kâğıt pozisyonlarına ilişkin bulgular Tablo 4'te görülmektedir.

Tablo 4. Öğrencilerin Yazı Yazarken Kalem Tutuşlarına Göre Dağılımı

Kalem Tutma Biçimleri		f	%	f _t	%
Doğru Tutuş	Tripod tutuşu	26	26.26		
	Kalem ucuna yakın tripod tutuş	51	51.51	59	59.59
	Kalemi yazma yüzeyine dik tripod tutuşu	1	1.01		
Yanlış Tutuş	İşaret parmağı ile başparmağını kapatma tutuşu	4	4.04		
	Kalemi işaret ve orta parmakla destekleme tutuşu	11	11.11		
	Kalemi yüzük parmakla destekleme tutuşu	7	7.07	40	40.4
	Başparmak ile işaret parmağı kapatma tutuşu	5	5.05		
	Diğer	13	13.13		

Tablo 4 incelendiğinde, araştırmaya katılan 7 öğrencinin (%7.07) tripod tutuş (doğru tutuş), 51 öğrencinin (%51.51) kalem ucuna yakın tripod tutuş, 1 öğrencinin (%1.01) kalemi yazma yüzeyine dik tripod tutuş gösterdiği görülmektedir. Araştırmaya katılan 4 öğrencinin yazı yazarken (%7.07) işaret parmağı ile baş parmağını kapattığı, 11 öğrencinin (%11.11) kalemi işaret ve orta parmaklarıyla desteklediği, 7 öğrencinin (%7.07) kalemi yüzük parmağıyla desteklediği, 5 öğrencinin

(%5.05) baş parmak ile işaret parmağını kapattığı görülürken 13 öğrencinin (%13.13) diğer kalem tutuşları gösterdiği tespit edilmiştir. Bu durum öğrencilerin yazı yazarken 59'unun (%59.59) doğru, 40'nin (%40.4) ise yanlış kalem tutuşları sergilediklerini göstermektedir. Öğrencilerin yazı yazarken kalem tutuşlarına ilişkin örnek fotoğraflar aşağıda sunulmuştur.

Fotoğraf 15. Tripod Tutuş

Fotoğraf 16. Kalem ucuna yakın tripod tutuş

Fotoğraf 17. Kalem yazma yüzeyine dik tripod tutuş

Fotoğraf 18. İşaret parmağı ile başparmağını kapatma tutuşu

Fotoğraf 19. Kalem işaret ve orta parmakla destekleme tutuşu

Fotoğraf 20. Kalem yüzük parmakla destekleme tutuşu

Fotoğraf 21. Başparmak ile işaret parmağı kapatma tutuşu

Fotoğraf 22. Diğer

Fotoğraf 15'te yazı yazma esnasında kalemi tutarken tripod tutuşunu sergileyen bir öğrenci, Fotoğraf 16'da kalem ucuna yakın tripod tutuşunu sergileyen bir öğrenci, Fotoğraf 17'de kalemi yazma yüzeyine dik tripod tutuşunu sergileyen bir öğrenci görülmektedir. Bu tutuşlar alan yazında doğru kalem tutuşlara örnek olarak gösterilmektedir. Fotoğraf 18'de yazı yazma esnasında kalemi tutarken işaret parmağı ile başparmağını kapatan bir öğrenci, Fotoğraf 19'da kalemi işaret ve orta parmağıyla destekleyen bir öğrenci, Fotoğraf 20'de Kalemi yüzük parmağıyla destekleyen bir öğrenci, Fotoğraf 21'de kalemi tutarken başparmağı ile işaret parmağını kapatan bir öğrenci, Fotoğraf 22'de ise kalemi tutarken işaret parmağının ikinci boğumunu kırmadan tutan bir öğrenci görülmektedir. Bu tutuşlar ise alan yazında yanlış kalem tutuşlara örnek olarak gösterilmektedir.

4. SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

4.1 Öğrencilerin Yazarken El Tercihleriyle İlgili Sonuç ve Tartışmalar

Araştırma sonucunda öğrencilerin yaklaşık %84'ünün yazarken sağ elini, yaklaşık %16'sının sol elini kullandığı tespit edilmiştir. Cinsiyet açısından değerlendirildiğinde araştırmaya katılan kız öğrencilerin %86.53'ünün sağ, erkek öğrencinin ise %80.85'inin sağ elini tercih ettiği sonucuna varılmıştır.

Yıldız, Açı, Berber, Bulut ve Zalimhan'ın (2015) araştırması sonucunda öğrencilerin yaklaşık %91'inin yazarken sağ elini, yaklaşık %9'unun sol elini kullandığı tespit etmişlerdir. Schwellnus, Carnahan, Kushki, Polatajko, Missiuna ve Chau (2012) dördüncü sınıf öğrencileriyle yaptıkları araştırmada öğrencilerin yazı yazarken %93'ünün sağ elini, %7'sinin ise sol elini kullandıklarını bulmuştur. Dennis ve Swinth (2001) yaptıkları araştırmada öğrencilerin yazı yazarken %91.3'ünün sağ elini, %8.07'sinin ise sol elini kullandıklarını bulmuştur. Bu çalışmalar da öğrencilerin çoğunun yazarken sağ elini tercih ettiğini ortaya koyan araştırma bulgularını desteklemektedir. Oransal farklılığın seçilen çalışma grubunun niteliklerinden kaynaklandığı söylenebilir. Soysal, Arhan, Aktürk ve Handan (2007) çalışmasında el tercihi etkileyen faktörlerin genetik ve çevresel etkenler olduğunu belirtmiştir. Yine aynı çalışmada insan beyninin bir yarıküresinin zaman diğer yarıküresinin de uzaysal boyutta analiz yeteneği kazandığını ve bu yeteneklerini asimetric olarak kullandıkları belirtilmiştir. Bu durum da araştırmalar arasındaki oransal farklılıkları açıklayabilir.

4.2 Öğrencilerin Yazarken Oturuş Pozisyonlarıyla İlgili Sonuç ve Tartışmalar

Araştırma sonuçlarına göre; öğrencilerin %40.40'ının yazarken doğru oturduğu, % 21.21'inin öne fazla eğik oturduğu, %13.13'ünün dik veya arkaya eğimli oturduğu, %23.23'ünün ayakta olduğu ve %2.02'sinin diğer oturma pozisyonlarında olduğu belirlenmiştir.

Yıldız, Açı, Berber, Bulut ve Zalimhan'ın (2015) araştırması sonucunda öğrencilerin yaklaşık %48'i yazarken doğru oturma pozisyonuna sahip olduğu, yaklaşık %46'sının yazarken öne fazla eğik oturduğu, yaklaşık %4'ünün ise ayakta yazdığını bulmuştur. Bu sonuçlar araştırma bulgularını destekler niteliktedir. Ayakta yazan öğrencilerin oranındaki farklılığın sıraların öğrencilerin fiziksel özelliklerine uygun olmamasından kaynaklandığı düşünülmektedir. Araştırmanın yapıldığı okulda ikili öğretim yapılmaktadır. İkili öğretim yapan okullarda ilköğretim öğrencileri ortaokul öğrencileriyle aynı sınıf ve sıraları kullanmaktadırlar. Akyol'a (2011) göre bireyin fiziksel yapısı oturuş şekli üzerinde belirleyici etkiye sahiptir. Oturuş şeklini etkileyen diğer değişkenler sıra ve masadır. Sıra ve masanın birbirine uyumlu olmadığı durumlarda öğrenci doğru oturuş şeklini gerçekleştiremez. Sıranın yüksek masanın alçak olması durumunda çocuk rahat yazamayacak ve ayağa kalkacaktır. Çocuk ayağını yere basmalı ve sırtını dayayabilmelidir (Akyol, 2005). Babayiğit (2017) sınıftaki masa ve sandalyelerin boyutlarının öğrencilere göre yüksek olmasının öğrencilerin dersi ayakta takip etmelerine ve öne fazla eğilmelerine neden olduğunu belirtmektedir.

Noda ve Tanaka-Matsumi'a (2009) göre öğretmenlerin doğru oturma ile ilgili verdiği bilgiler öğrencilerin doğru oturarak yazı yazmasında yeterli olmamaktadır. Öğrencilerin yalnızca %40,40'ının yazarken doğru oturduğu bulgusu dikkate alındığında sadece öğretmenlerin verdiği bilgilerle, fiziksel ortam düzenlemeleri yapmadan oturuş sorununun çözülemeyeceği görülmektedir.

4.3 Öğrencilerin Yazarken Kâğıt/Defter Pozisyonlarıyla İlgili Sonuç ve Tartışmalar

Araştırmaya katılan öğrencilerin %9.09'unun 40-45 derecelik pozisyonda tutarak doğru kâğıt pozisyonunda yazdığı, %90.01'inin ise çeşitli pozisyonlarda kâğıdı tutarak yanlış pozisyonlarda yazı yazdığı belirlenmiştir.

Akyol (2011) kesin doğru olarak nitelendirilecek bir kâğıt tutma şeklinden bahsedilemeyeceğini ancak yazı yazan ele doğru 40-45 derece eğimli olarak tutmanın kalem yazma sürecindeki hareketini kolaylaştıracağını belirtmektedir.

Yıldız, Açıan, Berber, Bulut ve Zalimhan'ın (2015) çalışmasında öğrencilerin %47.2'sinin yazı kâğıdını yazı yazan eline paralel, %47.7'sinin vücuduna dik, %3.1'inin ise vücuduna paralel, %1.7'sinin ise diğer şekillerde tuttuklarını belirlemişlerdir. Araştırma verilerindeki farklılığın Yıldız, Açıan, Berber, Bulut ve Zalimhan'ın (2015) çalışmalarında kâğıt pozisyonlarının öğrencilerin kollarına paralel olmasıyla bu araştırmada ise kâğıdın sırayla yaptığı açıya bakılarak belirlenmesinin neden olduğu düşünülmektedir.

Duran ve Akyol (2010), yaptıkları araştırmada kâğıt tutmayı yeterli derecede beceremeyen öğrencilerin yazı yazarken zorlandığını ve özellikle yazı harflerinin eğimini vermede ve okunaklılığını sağlamada yetersizlikler yaşadığını bulmuştur. Araştırmada sadece öğrencilerin %9.09'unun kâğıdı doğru tuttuğu düşünülürse kâğıt tutuşun, yazma hatalarına ve okunaklılık problemlerine neden olabileceği söylenebilir.

4.4 Öğrencilerin Yazarken Kalem Tutuşlarıyla İlgili Sonuç ve Tartışmalar

İşaret parmağıyla başparmak arasına alınan kalem, orta parmağın üzerine yatırılarak yazma en uygun tutuş şekillerinden bir tanesidir (Keskinkılıç, 2004). Kalemi yanlış tutan çocuğa öğretmen anında müdahale etmelidir (Akyol, 2005).

Araştırmaya katılan öğrencilerin yazı yazarken %59.59'unun doğru, %40.42'sinin ise yanlış kalem tutuşları sergiledikleri görülmektedir.

Calp (2014) yaptığı araştırmada öğrencilerin yaklaşık %74'ünün kalemi doğru tuttuğu, %26'sının ise yanlış tuttuğunu bulmuştur. Yangın (2007) ise yaptığı araştırmada okul öncesi eğitimi alan 6 yaşındaki çocukların %85.9'unun kalemi doğru tuttuğunu bulmuştur. Dennis ve Swinth (2001) yaptıkları araştırmada öğrencilerin yaklaşık %50'sinin kalemi doğru tuttuğunu bulmuştur. Schneck ve Henderson (1990) yaptıkları araştırmada 5-6 yaş aralığındaki öğrencilerin %52.5'inin kalemi doğru tuttuğunu bulmuştur. Bu çalışmalar da öğrencilerin yarıdan fazlasının kalemi doğru tuttuğunu ortaya koyan araştırma sonuçlarını desteklemektedir. Koziattek ve Powell (2003) 99 öğrencinin kalem tutuşlarını ve yazma hızlarını incelediği araştırmalarında ise öğrencilerin %38'inin doğru kalem tutuşa sahip olduğunu belirtmişlerdir. Bu durum araştırmanın bulgularıyla çelişmektedir. Doğru kalem tutuş oranlarındaki farklılığın araştırmanın yapıldığı yer, yıl ve seçilen çalışma grubunun niteliklerinden kaynaklandığı söylenebilir.

4.5 Öneriler

1. Sınıf öğretmenleri öncelikle öğrencilerinin yazma hazırbulunuşluklarını belirleyebilir.
2. Sınıf öğretmenleri öğrencilerinin doğru oturuş, defter/kâğıt pozisyonu ve kalem tutuş becerilerini edinmelerine yardımcı olabilir.
3. Okul yönetimleri ve sınıf öğretmenleri, öğrencilerin doğru oturma pozisyonunda yazmaları için sınıfındaki masa, sıra ve sandalyeleri ilkökul birinci sınıf öğrencilerinin fiziksel özelliklerini dikkate alarak düzenleyebilirler.
4. Sınıf öğretmenleri, öğrencilerin sağ ve sol el tercihlerini dikkate alarak doğru defter/kâğıt pozisyonunda yazmalarını sağlayabilir.
5. Sınıf öğretmenleri, öğrencilere kalemin doğru tutuş şeklini gösterebilir ve doğru tutuşu destekleyen, kaleme takılabilen aparatları önerebilir.
6. Araştırmacılar tarafından yazma sürecinin her boyutunda tesbit edilen sorunların giderilmesine yönelik deneysel çalışmalar yapılabilir.

Kaynakça

- Akyol, H. (2000). Yazı öğretimi. *Millî Eğitim Dergisi*, 146, 37-48.
- Akyol, H. (2005). *İlk okuma yazma öğretimi*. Ankara: Pegem Akademi.
- Akyol, H. (2011). *Türkçe ilk okuma yazma öğretimi*, Ankara: Pegem Akademi.
- Aslan, D. (2012). İlköğretim birinci sınıf öğretmenlerinin yazı öğretimlerinin incelenmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 12(4), 2829-2846.
- Babayiğit, Ö. (2017). İlkokul birinci sınıf öğrencilerinin sırada yanlıştırma biçimlerinin ve nedenlerinin incelenmesi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17(3), 1144-1171.
- Başaran, M. ve Karatay, H. (2005). Eğik el yazısı öğretimi. *Millî Eğitim Dergisi*, 168, 48-59.
- Bruning, R. ve Horn, C. (2000). Developing motivation to write. *Educational Psychologist*, 35(1), 25-37.
- Calp, M. (2003). *İlk okuma yazma öğretimi*. Konya: Eğitim Kitabevi.
- Calp, M. (2014). Farklı yaş aralığındaki birinci sınıf öğrencilerinin okuma, yazma, kalem tutma, derse katılma ve akademik başarılarının karşılaştırılması. *Ekev Akademi Dergisi*, 60(60), 31-54.
- Crouch, B. (1976). *Handwriting and correct posture*. In J. Arena (Ed.), Building handwriting skills (pp.43-44). USA: Academic Therapy Publications
- Dennis, J. L. ve Swinth, Y. (2001). Pencil grasp and children's handwriting legibility during different-length writing tasks. *American Journal of Occupational Therapy*, 55(2), 175-183.
- Duran, E. (2013). İlkokula 60. ayında başlayan başlayan öğrencilerin yazı beceri gelişimlerinin incelenmesi. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 6(2), 1075-1085.
- Duran, E. ve Akyol, H. (2010). Bitişik eğik yazı öğretimi çalışmalarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 8(4), 817-838.
- Erdoğan, T. (2012). İlköğretim birinci sınıf öğrencilerinin bitişik eğik yazı yazma gelişimlerinin incelenmesi. *Eğitim ve Bilim*, 165(3), 93-103.
- Göçer, A. (2010). Türkçe öğretiminde yazma eğitimi. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 3(12), 178-195.
- Graham, S., Harris, K. R. ve Mason, L. (2008). How do primary grade teachers teach handwriting? A national survey. *Reading and Writing*, 21, 49-69.
- Graham, S., Harris, K. R. ve Santangelo, T. (2015). Research-based writing practices and the Common Core: Meta-analysis and meta-synthesis. *The Elementary School Journal*, 115(4), 498-522.
- Harrison, S. (1981). Open letter from a left-handed teacher: Some sinistral ideas on the teaching of handwriting. *Teaching Exceptional Children*, 13(3), 116-120.
- Hofmeister, A. M. (1981). *Handwriting resource book: Manuscript/cursive*. Developmental Learning Materials.
- Keskinkılıç, K. (2004). *İlk okuma yazma öğretimi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Keskinkılıç, K. ve Keskinkılıç, S. B. (2005). *Türkçenin temel becerileri ve ses temelli cümle yöntemi ile ilk okuma yazma öğretimi*. Ankara: Asil Yayınevi.
- Pinsker, J., Young, S. ve King, S.M. (2003). *Targeting handwriting old year 1-3 teacher research book*. Blake Publishing.
- Koziattek, S. M. ve Powell N. J. (2003). Pencil grips, legibility and speed of fourth graders writing in cursive. *The American Journal of Occupational Therapy*, 57(3), 284-288.
- Noda, W. ve Tanaka-Matsumi, J. (2009). Effect of a classroom-based behavioral intervention package on the improvement of children's sitting posture in japan. *Behavior Modification*, 33(2), 263-273
- Schweltnus H., Carnahan H., Kushki A, Polatajko H, Missiuna C. ve Chau T. (2012). Effect of pencil grasp on the speed and legibility of handwriting in children. *American Journal of Occupational Therapy*, 66(6), 718-726. doi: 10.5014/ajot.2012.004515.

- Schneck, C. M. ve Henderson, A. (1990). Descriptive analysis of the developmental progression of grip position for pencil and crayon control in nondysfunctional children. *American Journal of Occupational Therapy*, 44(10), 893-900.
- Schneck, C. M. (1991). Comparison of pencil grip patterns in first graders with good and poor writing skills. *American Journal of Occupational Therapy*, 45(8), 703-706.
- Soysal, A. Ş., Arhan, E., Aktürk, A. ve Handan, C. A. N. (2007). El tercihi ve el tercihini belirleyen etkenler. *Türkiye Çocuk Hastalıkları Dergisi*, 1(2), 60-68.
- Şahin, A. (2012). Bitişik eğik yazı öğretiminde karşılaşılan problemler. *Eğitim ve Bilim Dergisi*, 37(165), 168-179.
- Taylor, J. (2006). Developing handwriting skills. in Snowling, M.J., Stackhouse, J.(Eds.) *A practitioner's handbook. Dyslexia. Speech and language* (2nd Edition), 229-252. London: Whurr Publishers.
- Yangın, B. (2007). Okul öncesi eğitim kurumlarındaki altı yaş çocuklarının yazmayı öğrenmeye hazır bulunuşluk durumları. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 32, 294-305.
- Yıldız, M., Açıkan, M., Berber, V., Bulut, S. ve Zalımlıhan, R. (2015). İlkokul öğrencilerinin yazma sürecindeki ergonomik tercihleri: Kalem tutma, el tercihi, oturuş ve kağıt pozisyonu. *International Journal of Social Science*, 40, 61-71.
- Yıldız, M. ve Ateş, S. (2010). İlk okuma yazmayı farklı yöntemlerle öğrenen ilköğretim 3. sınıf öğrencilerinin yazılarının okunaklılık ve yazım hataları bakımından karşılaştırılması. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 14(1), 11-30.
- Yıldız, M. ve Öztürk, S. (2013). Almanya'da ilkokulda (Gradschule) öğrenim gören Türk çocuklarının yazma becerileri üzerine bir inceleme: Stuttgart örneği. *Zeitschrift für die Welt der Türken*, 5(2), 139-155.
- Ziviani, J. ve Elkins, J. (1986). Effect of pencil grip on handwriting speed and legibility. *Educational Review*, 38(3), 247-257.

Extended Summary

Purpose

The purpose of this study is to determine primary education first grade students' hand preference, sitting and paper position, pencil grasp during the literacy learning process. For this purpose, the answers to the following questions are sought:

When first grade primary school students writing,

1. Which hand would they prefer?
2. How are the seating positions?
3. How are the paper positions?
4. How do they hold the pen?

Methodology

The study was conducted in accordance with the survey method. Survey method that aims to describe the past or present situation as it is. The participants of this study were 99 students attending first grade at Hendek, Sakarya. 52 of the students who participated in the research were female, 47 were male. As data collection instrument "Writing Process Evaluation Form" was used. The "Writing Process Evaluation Form" consists of four dimensions; hand preference, sitting / body position, notebook / paper position and pencil grip. In the data collection process, researchers worked in two groups. One of the researchers printed dictation texts to the students while the other researchers took photographs of the students. Attention is drawn to the fact that when photographs are taken, the students are able to reveal the pen holding forms, physical postures and details of the paper positions. The data are tabulated as percent (%) and frequency (f).

Results, Conclusion and Discussion:

As a result of the research, it was found that about 84% of the students were using their right hand while approximately 16% used their left hand. As a result of the survey of Yıldız, Açıan, Berber, Bulut and Zalimhan (2015), about 91% of the students found that they used the right hand while the left hand about 9%. Schweltnus, Carnahan, Kushki, Polatajko, Missiuna and Chau (2012) found that 93% of the students were using their right hand while 7% of them used their left hand. Dennis and Swinth (2001) found that 91,3% used the right hand while 8.07% used the left hand when they were writing. These studies also support research findings that show that most students prefer the right hand when writing. It can be said that the proportional difference results from the qualities of the selected working group.

According to the results of the research; it was determined that 40.40% of the students sat correctly while writing, 21.21% were sitting too forward, 13.13% were sitting upright or backward, 23.23% were standing and 2.02% were in other sitting positions. As a result of Yıldız, Açıan, Berber, Bulut ve Zalimhan's (2015) survey, approximately 48% of the students had a correct sitting position, about 46% of them were sitting too forward and 4% of them were standing. These results also support research findings.

9.09% of the students who participated in the research write at 40-45-degree position holding the paper correctly. 90.01% of the students who participated in the research write in different positions while holding the paper wrong. In the study of Yıldız, Açıan, Berber, Bulut and Zalimhan (2015), 47.2% of the students were parallel to the handwritten writing paper, 47.7% of them were perpendicular to their bodies, 3.1%, and seven of them had other forms. It is thought that the difference in the research data is caused by the fact that the positions of the paper are parallel to the branches of the students in the study of Yıldız, Açıan, Berber, Bulut and Zalimhan (2015), and in this research the determination of the paper is made by looking at the angle.

It is seen that 59.59% of the students who participated in the survey wrote correctly, while 40.42% displayed false pencil holdings. In a study conducted by Calp (2014), approximately 74% of the students found that they held the pencil correctly, while 26% found it to be wrong. On the other hand, Fire (2007) found that 85.9% of the children aged 6 years who had pre-school education

were holding pencil. Dennis and Swinth (2001) found that about 50% of the students were holding the pencil correctly. Schneck and Henderson (1990) found that 52.5% of students in the age group of 5 to 6 were holding towards the pencil. These studies also support research findings that reveal that more than half of the students are holding towards the pencil. Koziattek and Powell (2003) reported that, in 99 studies, pencil holdings and writing speeds of students were found to have correct pencil grip in 38% of the students. This situation contradicts the findings of the research. It can be said that the difference in the correct pencil hold rates is due to the place, year, and qualifications of the selected study group.

Suggestions

1. Primary school teachers should first determine the readiness of their students to write.
2. Primary school teachers can help their students to acquire correct sitting, notebook/ paper position and pencil holding skills.
3. Primary school teachers and school administrators can arrange the tables, rows and chairs in the classroom for students to write in the correct sitting position, taking into account the physical characteristics of first-year students.
4. Primary school teachers can provide students with the right notebook/ paper position, taking into account their right and left hand preferences.
5. Primary school teachers should show the correct gripping style to the students and suggest apparatuses that can be attached to the stay supporting this grip.
6. Experimental studies may be conducted by researchers to address the problems identified in all aspects of the writing process.